MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds".

Ukrainai un Krievijai vērienīga gūstekņu apmaiņa

Krievija un Ukraina ir veikušas gūstekņu apmaiņu, kurā Krievija nodevusi Ukrainai 215 gūstekņus, saņemot pretī prokrievisko politiķi Viktoru Medvedčuku un 55 Krievijas karavīrus, tviterī paziņoja Ukrainas prezidenta biroja vadītājs Andrijs Jermaks.

"Bija liela gūstekņu apmaiņa. Mēs saņēmām 215 cilvēkus no [Krievijas] gūsta. Starp viņiem ir komandieri, "Azovstaļ" aizstāvji un kareives grūtnieces," paziņoja Jermaks.

"Kopā ar vairāk nekā 200 Ukrainas karavīriem šodien tika atbrīvoti pieci Lielbritānijas pilsoņi, divi ASV pilsoņi un pa vienam Zviedrijas, Horvātijas un Marokas pilsonim," piebilda Jermaks, pateicoties Turcijas prezidentam Redžepam Tajipam Erdoganam par viņa starpniecību šajā apmaiņā.

Turcijas ziņu aģentūra "Anadolu" citēja Erdogana teikto, ka šī gūstekņu apmaiņa ir "svarīgs solis" uz bruņotā konflikta izbeigšanu.

"Starp atbrīvotajiem ir 10 ārzemnieki, kas bija cīnījušies par Ukrainu mūsu armijas rindās un kuriem draudēja nāve. Viņi jau atrodas [Saūda Arābijas galvaspilsētā] Rijādā," paziņoja Jermaks.

Savā paziņojumā lietotnē "Telegram" Jermaks piebilda, ka **"200 no mūsu varoņiem" tika apmainīti pret Medvedčuku, savukārt pieci "Azovstaļ" "komandieri varoņi", kas "jau bija drošībā", tika apmainīti pret 55 krievu gūstekņiem.**

Tēraudlietuvi "Azovstaļ" Mariupoles pilsētā bija ilgstoši aizstāvējuši Ukrainas karavīri, līdz to ieņēma Krievijas karaspēks.

Medvedčuks daudzus gadus bija ietekmīgs politiķis Ukrainā un ir tuvs Krievijas prezidenta Vladimira Putina sabiedrotais. Putins ir arī Medvedčuka meitas krusttēvs.

Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis savā videouzrunā trešdienas vakarā paziņoja, ka pieci Mariupoles aizstāvju komandieri, kas atbrīvoti no Krievijas gūsta, – Serhijs Volinskis, Svjatoslavs Palamars, Deniss Prokopenko, Olehs Homenko un Deniss Šleha – paliks Turcijā līdz kara beigām. Viņš atzīmēja, ka apmaiņas operācija tika gatavota diezgan ilgi un tajā ir vairāki komponenti. Zelenskis atgādināja, ka ienaidnieks atbrīvotajiem ārzemniekiem bija piespriedis ilgu cietumsodu vai nāvessodu.

Tikmēr Krievijā pamatīgas automašīnu rindas izveidojušās uz robežas ar Mongoliju un Kazahstānu, ceturtdien vēsta neatkarīgais Krievijas medijs "Tayga.Info", notiekošo skaidrojot kā reakciju uz prezidenta Vladimira Putina nule izsludināto "daļējo mobilizāciju".

Līdzīgi skati novēroti uz Krievijā ietilpstošās Burjatijas republikas robežas ar Mongoliju.

Krievijā trešdien protestos pret prezidenta Vladimira Putina izsludināto daļējo mobilizāciju 38 pilsētās aizturēti vairāk nekā 1400 cilvēku, ziņo nevalstiskā organizācija "OVD-Info", kas veic Krievijas politieslodzīto uzskaiti.

Visvairāk aizturēto ir Sanktpēterburgā, Maskavā un Jekaterinburgā.

Daudziem aizturētajiem izsniegtas pavēstes par ierašanos kara komisariātos, vēsta cilvēktiesību aktīvisti un mediji.

ĪSUMĀ

Ungārijas premjerministrs Viktors Orbāns grib, lai ne vēlāk kā līdz gada beigām tiktu atceltas Krievijai noteiktās Eiropas Savienības (ES) sankcijas. Sankcijas "eiropiešiem uzspieda Briseles birokrāti", Orbāna teikto citē valdībai simpatizējošais laikraksts "Magyar Nemzet". Orbāns turpinājis uzturēt labas attiecības ar Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu, neraugoties uz Krievijas karu pret Ukrainu.

Pakistānā musonu lietavu izraisītajos postošajos plūdos kopš jūnija bojāgājušo cilvēku skaits pārsniedzis 1500, liecina jaunākie amatpersonu paziņotie dati. No 1576 bojāgājušajiem 550 ir bērni. Savukārt miljoniem cilvēku bijuši spiesti pamest savas mājas. Plūdi nodarījuši lielus postījumus infrastruktūrai un lauksaimniecības platībām. Pēc amatpersonu aplēsēm, kopējais zaudējumu apmērs ir aptuveni 30 miljardi eiro.

Austrālijā apmēram 200 vaļi ir gājuši bojā, bet 35 palikuši dzīvi pēc šonedēļ notikušās masveida mešanās krastā, ziņo glābšanas dienesti. Vaļi tika atrasti trešdien, iestrēguši atklātā pludmalē Tasmānijas piekrastē. Dienesti ziņo, ka turpinās darbi, lai glābtu izdzīvojušos vaļus. Glābēji iepriekš bija aprēķinājuši, ka aptuveni puse vaļu joprojām ir dzīvi. Tāpat pastāv risks, ka daži no atbrīvotajiem dzīvniekiem varētu atkārtoti mesties krastā.

ŠAJĀ DIENĀ

23. septembrī

1846. Franču astronoms Irbēns Žans Žozefs Leverjē un viņa britu kolēģis Džons Koučs Adamss atklāj Neptūna eksistenci.

1889. Japāņu uzņēmējs Fusadziro Jamauči nodibina kompāniju "Nintendo Koppai", lai tirgotu kāršu spēli "Hanafuda". Mūsdienās tā ir viena no pasaules lielākajām videospēļu un konsoļu ražotājām

1905. Norvēģija un Zviedrija paraksta Kārlstades līgumu, oficiāli izbeidzot abu valstu savienību.

2002. Iznāk pirmā "Mozilla Firefox" interneta pārlūkprogrammas versija 0.1.

2019. Lielbritānijas tūrisma kompānija "Thomas Cook", kas ir viens no lielākajiem un vecākajiem tūrisma operatoriem pasaulē, paziņo par bankrotu, kā dēļ izjūk ceļojuma plāni 600 000 cilvēku.

SAGATAVOJIS INTS GRASIS

Ieslodzīts korupcionārs

Bijušais Ķīnas tieslietu ministrs Fu Dženhua, kurš vadīja vairākas korupcijas apkarošanas kampaņas, ir ieslodzīts par kukuļņemšanu. Fu Dženhua jūlijā atzina savu vainu 117 miljonu juaņu (16,7 eiro) dāvanā un naudā.

Ķīnas mediji ziņoja, ka viņam piespriests nosacīts nāvessods, kas pēc diviem gadiem aizstāts ar mūža ieslodzījumu.

Viņš notiesāts saistībā ar pēkšņām represijām pret amatpersonām pirms Komunistiskās partijas kongresa nākamajā mēnesī.

Ķīnas valdošā partija šo pasākumu rīko reizi piecos gados, un šoreiz prezidentam Sji Dzjiņpinam tiks piešķirts vēsturisks trešais termiņš un viņš nostiprinās savu varu.

FOTOFAKTS

PROTESTS

Irānā turpinās vardarbīgi protesti, kurus izraisīja šīs islāmiskās valsts morāles policija, kas par galvassegas nevalkāšanu nonāvēja Mahsu Amini. Solidarizējoties ar 22 gadus veco Amini un protestējot pret stingrajiem reliģiskajiem ģērbšanās likumiem, daudzas irānietes šajās dienās šķiras no saviem matiem. FOTO – AFP/LETA

Futbola stadionu varētu būvēt Lucavsalā vai Uzvaras parkā

Ceturtdien Rīgas domē viesojās UEFA prezidents Aleksanders Čeferins, bet Rīgas mērs Mārtiņš Staķis un Latvijas Futbola federācijas prezidents Vadims Ļašenko tikšanās laikā parakstīja nodomu protokolu par nacionālā futbola stadiona būvniecību.

To varētu uzbūvēt Lucavsalā vai Uzvaras parkā, pauda M. Staķis. Viņš atklāja, ka sākotnēji tika izskatīti 10 dažādi varianti, bet tagad ir palikuši trīs. Divas no iespējamām stadiona vietām ir Lucavsalā, bet viena – Uzvaras parkā.

Rīgas mērs atzina, ka pašvaldības ieguldījums stadiona izveidē būs vietas piedāvāšana. **Savukārt finansējumu nodrošinās Latvijas Futbola federācija (LFF).** Mērs piebilda, ka, parakstot nodomu protokolu ar LFF, tiek sperts pirmais solis, lai Rīgā būtu šāda mēroga stadions, taču līdz gala rezultātam paiešot gadi.

LFF prezidents Vadims Ļašenko atzina, ka finansējumu stadiona būvniecībai varētu gūt no sadarbības partneriem un sponsoriem. Konkrētas summas viņš neatklāja, norādot, ka vēl ir jāvienojas par konkrētu vietu, jāizstrādā plānojums un jāveic citi sagatavošanās darbi.

Saeima aizliedz kažokzvēru audzēšanu

Saeima vakar galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Dzīvnieku aizsardzības likumā, no 2028. gada 1. janvāra aizliedzot lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanu vai turēšanu, ja tās vienīgais vai galvenais nolūks ir kažokādu ieguve.

Grozījumu mērķis ir aizliegt kažokzvēru audzēšanu Latvijā kažokādu ieguves dēļ. Izmaiņas neaizliedz kažokādu iegūvi medību ceļā vai kažokādu tirdzniecību.

Paredzēts, ka grozījumi ļaus novērst kažokzvēru nāvi un ciešanas, ko lielākā daļa Latvijas sabiedrības uzskata par nepamatotām, norāda likuma autori. Sākotnēji aizliegumu bija paredzēts noteikt no 2026. gada, bet vēlāk panākts kompromisa variants par 2028. gadu.

Pārtikas un veterinārajā dienestā aģentūru LETA informēja, ka Latvijā pašlaik ir četras kažokzvēru audzētavas, kas audzē un tur lauksaimniecības dzīvniekus vienīgi kažokādas ieguvei. Visas četras audzētavas iegūst ūdeļu kažokādu.